

ERKKERI uutiset

2 2010

ERKKERI- ja TE-ERKKERI-projektien tiedotuslehti

ERKKERI seuraa aikuisohjauksen kenttää ja toivoo erilaisia näkemyksiä kehittämistyön tueksi. Anna vinkki tai kirjoita tarina: www.opinovi.fi/erkkeri

ERKKERI nyheter

**Jyväskylän
yliopiston
tehokaksikko
esittäytyy**

**ERKKERI
matkaa
maailmalla**

**ERKKERI teki
historiaa**

Uudet opinto-ohjaajat tekivät
ERKKERI-historiaa

Aikuisopiskelijan viikolla kerättiin
ohjausnauhaa

8
ERKKERI Intiassa

Sisällys.....

Pääkirjoitus	3
ERKKERISSÄ tapahtuu	4
Jyväskylän yliopistolla ERKKERIä hoitaa itseohjautuva kaksikko	6
ERKKERI poimintoja	8
Haastattelussa uudet opinto-ohjaajat	10
ERKKERISSÄ nyt	12
Laatikoidut	12
ERKKERI nyheter	13

ERKKERI uutiset

2 2010

ERKKERI- ja TE-ERKKERI-projektien tiedotuslehti

ERKKERI on Jyväskylän ammattikorkeakoulun
amatillisen opettajakorkeakoulun
hallinnoima projekti, jossa ovat mukana
Hämeen ammattikorkeakoulun ammatillinen
opettajakorkeakoulu ja Jyväskylän yliopiston
opettajankoulutuslaitos. TE-ERKKERIä hallinnoi
Koulutus- ja kehittämiskeskus Salmia.

Päätoimittaja
Auli Ryhänen

Toimitussihteeri
Nina Viertorinne

Ulkoasu ja taitto
Martti Hänninen

ERKKERI ja TE-ERKKERI toteutetaan vuosina
2008 – 2011 Työ- ja elinkeinoministeriön ja
Euroopan sosiaalirahaston myöntämällä varoilla.

opinovi

www.opinovi.fi/erkkeri

WANTED! Taivaallisen taitava ohjaaja

Meille kaikille tulee joskus vastaan se tilanne elämämme polulla, että tarvitsemme rinnalle ihmisen, joka kuuntelee, ymmärtää ja osaa suunnata kulkumme uusille oville. Tällaisia tilanteita voivat olla esimerkiksi työpaikan menettäminen, uuden työn tai ammatin etsiminen. Juuri silloin on lupa sanoa: "Tahdon ohjausta, kiitos!". Kukapa silloin ei haluaisi kohdata taivaallisen taitavaa ohjaajaa.

Ammattitaitoinen ohjaaja on omistautunut asiallesi ja osaa taitavasti huomioida elämäntilanteesi ja aiemmat kokemuksesi. Hän tunnistaa yksilöllisen ohjaustarpeesi ja tuntee olemassa olevan koulutustarjonnan. Hän osaa hyödyntää ohjauksen verkostossa toimivien henkilöiden asiantuntijuutta ja ennen kaikkea hän kannustuksellaan auttaa sinua ratkomaan pulmatilanteesi.

ERKKERI-koulutusten yksi tavoite on kouluttaa taivaallisen taitavia ohjaajia. Koulutusten yksi peruspiiristä on ohjaajan oman minän, oman ohjaajuuden ja kohtaamisen tutkiskelua. Ohjaustilanne on aina sosiaalinen tapahtuma, tapahtui se sitten puhelimesta, verkossa tai pöydän ääressä. Kohtaamiset vaativat ohjaajalta monipuolisia viestintä- ja yhteistyötaitoja, taitavaa peilausta, luovaa ajattelua ja eläytymiskykyä.

Marraskuun Opin ovi -klinikalla Pasilassa moni alueellinen Opin Ovi -projekti toi esiin, että tulevaisuudessa tarvitaan uudenlaista ohjausosaamista, kun koulutusneuvonnan ja uraohjauksen monikanavaiset palvelut otetaan käyttöön. Tämä tuo haasteita ohjausalan koulutusorganisaatioille. ERKKERI on ottanut haasteen vastaan ja kehittää koulutuksissa uusia menetelmiä koulutusten toteutuksille. Kehittämisen kohteena on erityisesti sähköisissä ympäristöissä toteutettava neuvonta- ja ohjaustyö.

Meillä on tarjolla monenlaista ohjausta. Hyvin osuvasti Tommy Tabermann ja Jussi T. Koski kirjoittavat ohjauksesta näin (*Tabermann & Koski 2007, 122.*):

Yhteisö ohjaa. Opettaja ohjaa. Esimies ohjaa. Pappi ohjaa. Anoppi ohjaa. Asiantuntija ohjaa. Lääkäri ohjaa. Ohjaaja ohjaa. Kaveri ohjaa. Vihamies ohjaa. Mainos ohjaa. Muoti ohjaa. Media ohjaa. Porukka ohjaa.

Toinen ohjaa. Joku muu ohjaa. Jos minä annan ohjata. Jos minä en ohjaa.

Ei suurempaa tuhlausta kuin oman elämänsä ohjaamisesta luopunut ihminen, läpeensä sosiaalistunut sopeutuva ja mukautuva other-directed personality.

Onnistunut ohjaus tuottaa toivon ja selviämisen tunteita. Asiakas voimaantuu, itsetunto vahvistuu ja asioille syntyy merkitys. Onnistunut ohjaustilanne tukee asiakkaan jokapäiväistä tulevaisuuden rakentamista.

Toivotan kaikille lukijoille
Hyvää Uutta Vuotta 2011!

Auli Ryhänen
projektipäällikkö
ERKKERI – projekti
Jyväskylän ammattikorkeakoulu,
ammattillinen opettajakorkeakoulu

Uudet opinto-ohjaajat tekivät ERKKERI-historiaa

29.10. oli historiallinen päivä, kun ensimmäiset ERKKERIn kautta valmistuneet opinto-ohjaajat juhlivat koulutuksen päättymistä Jyväskylän ammattikorkeakoululla. Opiskelijat aloittivat urakan toukokuussa 2009 ja 1,5 vuotta myöhemmin aikuisohjauksen ammattilaiset kokoontuivat muiden valmistuvien opinto-ohjaajien kanssa viimeiseen lähipäivään.

Uunituoreita opinto-ohjaajia evästettiin monin tavoin tuleviin haasteisiin. Opettajankoulutuspäällikkö Jukka Lerkkasen juhlapuheessa nousi esille kansalliset, kansainväliset, omien yksiköiden ja henkilökohalliset muutostarpeet. "Se voi tuntua vuodelta ja aika painavalta asialta,

että kaikkeenko tähän minun pitäisi pystyä." Jukka kehotti sellaisiin rokeisiin ratkaisuihin, joiden kokee olevan eettisesti oikeita: "Olkaa rohkeita, älkää antako haittaavien ajatusten haitata työtänne vaan muuttakaa ne positiivisiksi, rakentaviksi, toimiviksi ajatuksiksi."

Jukka toivoi yhteistyön jatkuvan koulutusten ja kollegaverkoston kautta. Nythän opinto-ohjaajakollegoja on yksi ryhmä enemmän.

ERKKERI onnittelee uunituoreita Opinto-ohjaajia!

Kouluttajat Päivi Kauppila ja Kaija Peuna onnittelivat valmistuvia opinto-ohjaajia.

**Käännä sivulle 10-11
ja tutustu opinto-ohjaajiin**

Työttömyys puolittuu – ohjaustoiminta tehostuu Oulussa

Oulussa toteutettu E30-koulutuksen lähijakso päättyi kokoavien loppujen laatimiseen. Tsemppihenki oli korkealla, kun vaalikauden hengesä luvattiin alueen työttömyyden puolittuvan. Ratkaisun katsottiin löytyvän moniammatillisesta yhteistyöstä. Aikuista ei saa pompottaa viranomaiselta toiselle. Yhteistyön ydin on hyvä asiakaspalvelu.

- Kaikki tietävät, että on turhauttavaa mennä kertomaan ongelmistaan monelle eri ihmiselle. Siksi aikuisten ohjauksessa tarvitaan keskitettyjä palveluja sekä toimivaa tiedonsiirtoa. Yksi yhteistoiminnan muoto Pohjois-Pohjanmaan alueella on siellä kehittyvä Opintori, kertoi Aune Salompää (Raahen TE-toimisto).

Verkostoyhteistyön onnistuminen edellyttää ohjaustyötä tekevien kohtaamiselle foorumeja. Tässä suhteessa TE-toimistojen ja koulutusorganisaatioiden yhteinen koulutus nähtiin hyväksi.

- On helpompi ottaa yhteyttä, kun tuntee toisen toimijan entuudestaan, sanoi Antti Juujärvi (OAKK)

- Tiina Kellokumpu-Tyvelä (OAKK) jatkoi, että on rikastuttavaa nähdä asia toisen silmin. Silloin lisääntyy ymmärrys erilaisiin näkökulmiin. Samalla lisääntyy ymmärrys itselle kummallisilta tuntuvien ratkaisujen taustoihin.

Oulun koulutuspäivien osallistujat kokivat toteuttajaorganisaatioiden yhteistyön hyvin luontevana.

- Erkkerin suunnittelussa on yh-

teistyötä tehty mukavasti. Nyt toteutuneet koulutuspäivät ovat oiva esimerkki yhteistyöstä käytännössä, totesi Jaana Saarinen Jyväskylän yliopistosta.

Jukka Lerkkanen (JAMK) puolestaan näki, että yhteisen toteuttamisen edellytys on kouluttajien aikataulujen koordinointi. -Moniammatillisuus tulee pitää yksinkertaisena asiana. Aluksi tarvitaan yhteinen päämäärä, tahtotila ja luottamus. Sen jälkeen toimijat sopivat toimintakäytänteistä ja kukin hoitaa osuutensa parhaansa mukaan, tiivistää Lerkkanen.

• Teksti **Jukka Lerkkanen**

Aikuisopiskelijan viikolla kerättiin ohjausnauhaa

Luonnollista ERK-KERI energjaa

Ohjausnauha

Flyer houkutteli yleisöä osastolle.

Anna-Kaisa Tiihonen kertoo aikuisohjauksesta.

Kuvassa vasemmalta Anna-Kaisa Tiihonen Aikuisohjauksen koordinaatio-projektista, Auli Ryhänen ja Nina Viertorinne ERKKERistä

ERKKERI osallistui 19.10. Aikuisopiskelijan viikon Mahdollisuuksien tori-tapahtumaan Opin Ovien osastolla Vanhalla Ylioppilastalolla Helsingissä. Torilla kävi päivän aikana pari tuhatta aikuisopiskelusta kiinnostunutta. ERKKERille päivä oli mielenkiintoinen kurkistus aikuisopiskelijan tai aikuisopiskelijaksi aikovan arkeen.

Mukaan lähdettiin ohjausnauha kainalossa. Tavoitteena oli kerätä näkemyksiä hyvästä ohjauksesta ja

kasata näistä vastauksista "maailman pisin ohjausnauha". Käytännössä mukana oli kymmeniä metrejä valkoista nauhaa, kasa tusseja ja positiivinen mieli. Ohjausnauhasta tuli menestys. Kävijät kirjoittivat innokkaasti vastauksiaan niin, että nauhaa kertyi 20 metriä.

Olemme keränneet kaikki ohjausnauhaan kirjoitetut vastaukset banneriin, jonka löydät ERKKERin verkkosivuilta kohdasta ERKKERI maailma ([http://www.erkkeri](http://www.erkkeri.info/fi/erkkerissae-tapahtuu)

[info/fi/erkkerissae-tapahtuu](http://www.erkkeri.info/fi/erkkerissae-tapahtuu)).

Messuosastolla käytiin monta mielenkiintoista keskustelua aikuisohjauksesta. Moni aikuisopiskelija koki tulleen heitellyksi luukulta luukulle. Lisäksi moni kertoi, että esitteitä ja tietoa on kyllä saatavilla, mutta ohjaus jää usein hyvin kevyeksi. Kaikki nämä kommentit osaltaan tukivat näkemystä aikuisohjauksen kehittämistarpeesta ja ohjaushenkilöstön koulutustarpeesta.

Jyväskylän yliopistolla ERKKERlä hoitaa itseohjautuva kaksikko

”Perkkeri, periksi ei anneta!” ja päälle mojavat naurut. Yliopiston tehokaksikko saa voimaa huumorista, rautaisesta ammattitaidosta ja ihanista ihmisistä.

Jaana kokee merkitykselliseksi yhdessä tekemisen ja asioiden jakamisen. Projektityön lisäksi yhdessä tekemisen positiiviset kokemukset liittyvät tutkimuksen tekemiseen ja kirjojen toimittamiseen.

Paras anti ovat ihmiset, sekä kollegat että opiskelijat. Vastaan mielelläni opiskelijoiden kysymyksiin ja yritän parhaani mukaan auttaa asioissa eteenpäin. Siltä osin työni on palvelutyötä, sanoo Tiina.

Projektivastaava Jaana Saarinen ja projektisihteeri Tiina Ikävalko hoitavat ERKKERI-projektissa osatoteuttajan tehtäviä Jyväskylän yliopistolla. Kaksikosta huokuu ammattitaito ja asenne, joka viestii työlle omistautumisesta ja suomalaisesta sisusta. Heillä molemmilla on monipuolinen työkokemus, joka sisältää paljon myös ohjaustyötä.

Projektisihteeri on monessa mukana

ERKKERISSÄ projektisihteerin työ on monipuolista eikä kahta samanlaista työpäivää ole. Työ vaatii jatkuvaa suunnittelu- ja selvitystyötä sekä yhteydenpitoa useisiin sidosryhmiin. Myös opiskelijavalinnat ja opinto-neuvonta ovat olennainen osa työtä. Projektisihteeri on useimmiten koulutukseen hakevan ensimmäinen kontakti ERKKERI-projektiin organisaatiossamme, Ikävalko kertoo. Hän kokee kuitenkin saavansa voimaa ihmisten kanssa toimimisesta ja myös palaute on ollut hyvää. Yksi syy asiakastytytyväisyyteen on Tiinan perusteellisuus ja positiivisuus vastauksissa. ”En halua, että kysyjä jää epätietoisuuteen”, Tiina toteaa.

Haasteellista projektisihteerin työssä on saada kokonaisuus toimimaan toivotussa aikataulussa. Projektisihteerin on seurattava rahoittajan ja oman organisaation ohjeistusta ja toimintatapoja niin talous-, henkilöstö-, kuin opinto-hallinnonkin osalta. Oman lisänsä työhön on tuonut yliopistouudistus. Tiinan mielestä pitkä työhistoria yliopistolla ja sitä kautta luodut verkostot ovat olleet eduksi työtehtävien hoidossa.

Oppiminen tapahtuu jaettujen kokemusten verkossa

Uuden tyyppisen aikuisten ohjaus-
koulutuksen aloittaminen oli

kiinnostavaa ja innostavaa, toteaa Jaana Saarinen. Myös yhteistyö koulutusten suunnittelussa ja toteutuksessa innostaa. Saarinen on ollut toteuttamassa kahden organisaation yhteisiä koulutuksia TE-ERKKERI:n projektipäällikön Merja Niemi-Pynttärin kanssa. Yhteinen tekeminen synnytti aidon jakamisen ja yhteisen oppimisen sekä toisen asiantuntijuuden kunnioittamisen tilan, Saarinen jatkaa.

Aikuisopiskelijaryhmät ovat taustoiltaan ja ohjaustyökokemuksiltaan hyvin heterogeenisiä. Koulutuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen tämä asettaa haasteensa, mutta samalla se mahdollistaa aikuisohjauksen kysymysten tarkastelemisen eri näkökulmista, toteaa Saarinen. Koulutukset toteutetaan aikuispedagogisten periaatteiden mukaan yhdistämällä käytännöllistä ja teoreettista tietoa. Lähestymistavassa yhteisen tiedon tuottamisen yhtenä lähtökohtana on kokemuksellinen tieto ja tutkimuksellisen otteen soveltaminen omaan työhön. Oppiminen näissä ryhmissä tapahtuu osallistujien ja kouluttajien kesken jaettujen kokemusten verkossa.

ERKKERI-projektissa Saarinen kokee antoisaksi kouluttajien välisen yhteisen työn sekä mahdollisuudet kokeilla ja kehittää vaihtoehtoisia pedagogisia ratkaisuja. Hän toimii vastuukouluttajana useissa ERKKERI-koulutuksissa, mikä mahdollistaa palautteisiin ja kokemukseen perustuvan pitkäjänteinen kehittämisen.

Aikuisohjauksen mahdollisuuksia

Aikuisten ohjauksen ERKKERI tyypiselle koulutukselle on tarvetta ja kysyntää, mikä näkyy myös koulutusten hakijamääristä. Koulutuksiin tullaan hakemaan sekä käytännöllisiä menetelmiä omaan työhön että syventämään ohjausteoreettista osaamista. Saarinen toteaa, että erityisen ilahduttavaa on huomata koulutuksiin osallistuneiden vienneen oppimiaan asioita omaan arkityöhön ja sen kehittämiseen. Lisäksi ERKKERI koulutuksen tarjoavat osallistujille ja myös kouluttajilla erinomaisen verkostoitumisen mahdollisuuden.

Lopuksi molemmat pohtivat projektin tuloksia ja laajempaa merkitystä suomalaiseen aikuisohjauksen keskusteluun ja kehittämiseen. Erityisen jännittävää on nähdä millaisia tuloksia hankeperheeseen liittyvä arviointitutkimus tuottaa sekä miten aikuisohjauksellinen näkökulmaa saa jalansijaa opinto-ohjaajien koulutuksessa. Suomesta puuttuu tällä hetkellä aikuisohja-

uksen pätevyitysmiskoulutus, jonka kehittämiseen ERKKERI-projekti tuottanee sytykkeitä.

Työlle vastapainoa

Tiina kokee liikunnan ja erityisesti luonnossa liikkumisen tärkeäksi. Hän tunnustautuu "Lapin hulluksi" ja tekee kesäisin vaellusretken Länsi-Lapin Suur-Tuntureilla nauttien luonnon karusta kauneudesta, avaruuden tunteesta ja rauhasta. Muulloin "akku latautuu" lähiseudun metsäpoluilla ja pururadoilla tai musiikkia kuunnellessa. Kotona asustaa myös kissaneiti Pörri-Mörri, joka vaatii oman päivittäisen hihnäkävelynsä.

Työn vastapainona Jaanalle tärkeitä ovat perhe, ystävät ja harrastukset. Hän harrastaa lukemista, tutkimusta ja liikuntaa. Myös liikunnassa uuden oppiminen on olennaista ja Jaana kokeilee mielellään uusia lajeja, joista uusimpia ovat pilates ja sähly. Lisäksi spanielit vievät hänet päivittäin lenkille.

Jyväskylän yliopiston Ohjausalan koulutus- ja tutkimusyksikkö toimii opettajankoulutuslaitoksessa. Yksikön tavoitteena on edistää laadukasta ohjausalan koulutusta ja tutkimusta, joiden avulla ohjausalan edustajat voivat kehittää korkeatasoista osaamista tukeakseen omissa organisaatioissaan ohjattaviaan ja luodakseen edellytyksiä ohjausalan monipuoliselle kehitykselle. Yksikön toimipiste sijaitsee Jyväskylän Hippoksella Viveca-rakennuksessa.

Filosofian lisensiaatti **Tiina Ikävalkon** taustalta löytyy pitkäaikainen työskentely Jyväskylän yliopiston kielten laitoksella saksan kielen assistenttina, tutkijana ja suunnittelijana. Assistenttina hänen toimenkuvaan kuului paitsi tutkimus- ja opetustyö, myös runsaasti hallinnollisia tehtäviä, ohjausta ja opintoneuvontaa. Projektityöhön hän tutustui mm. kielenopettajien täydennyskoulutusprojektien kautta.

Kasvatustieteiden tohtori **Jaana Saarinen** on työskennellyt koko työuransa opetus, tutkimus ja kehittämistehtävissä ensin Lapin yliopistossa ja viimeiset kuusi vuotta Jyväskylän yliopistossa. Hänen työtehtäviinsä on kuulunut muun muassa käytännön ohjaustyötä (eri muodoissaan) korkea-asteella sekä ohjauksen tutkimusta. Aikuiskoulutuksen kenttä on myös Saariselle tuttu, sillä hän opettanut avoimessa yliopistossa ja kesäyliopistossa. Lisäksi koulutuksen ja työelämän väliset kysymykset ovat kiinnostaneet häntä perustutkimuksen suorittamisesta lähtien jäissä olevaan aikuisten ohjaustyön ammattilaisia koskevaan jatkotutkimukseen.

ERKKERI Intiassa

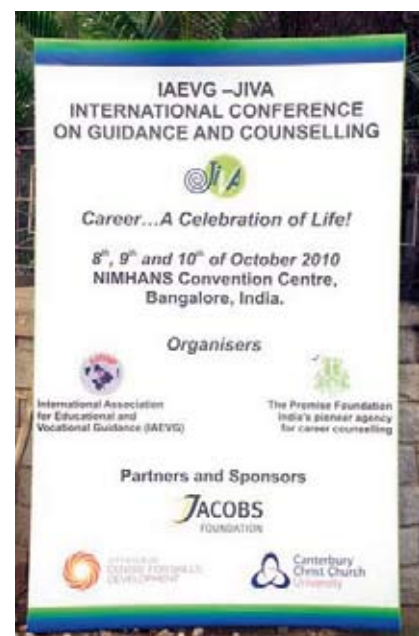

Kookosmaitoa maistelemassa Fr. Brian Moras sdb (Don Bosco Youth Services, Mumbai), lehtori Riitta Virtanen (JAMK) ja projektipäällikkö Auli Ryhänen (JAMK)

Itä ja länsi kohtasivat 8.-10.10.2010, kun ohjausalan ammatillis-tieteellinen maailmanjärjestön IAEVG konferenssi käynnistyi Intian Bangalossa. JAMK ammatillista opettajankorkeakoulua edustivat opettajankoulutuspäällikkö Jukka Lerkkanen, ERKKERI-kouluttaja Riitta Virtanen ja projektipäällikkö Auli Ryhänen.

Konferenssin teemana oli "Career...A Celebration of Life". Jyväskylän osaajat pitivät kaksi esitystä työpajoissa. Jukka Lerkkasen esitys käsitteli koulutus- ja uravalintojen haittaavia tekijöitä. Riitta Virtanen ja Auli Ryhänen puolestaan kertoivat ERKKERIssä kehitetyistä innovatiivisista malleista.

Konferenssin aikana luotiin uusia suhteita mm. Intiaan, Kanadaan, Tanskaan ja Englantiin. Elämyksellisin kokemus oli ajelu moottoroidulla 3-pyöräyksellä Bangaloren villissä liikenteessä. Katso video ERKKERI blogista www.opinovi.fi/erkkeri. Lisätietoa konferenssista www.jivacareer.org

Mistä on opinto-ohjaajaopiskelijat tehty ja miksi he ovat koulutukseen lähteneet? Mitä koulutuksesta saa?

Monta pientä palloa sulautui yhdeksi isoksi

Jaana Sinko toimii lehtorina Kokkolan sosiaali- ja terveysalan opistossa. Työhön sisältyy sekä nuorten että aikuisten ohjausta. Ohjaus on ollut osa Jaanan työtä jo pitkään, mutta pätevyys puuttui. Opinto-ohjaajakoulutukseen haku osui sopivaan ajankohtaan. Päätös koulutukseen hakemisesta oli helppoa, sillä työpaikalla oma esimies kannusti opintoihin. Lisäksi työkaveri innostui koulutuksesta, joten asioiden jakaminen yhdessä on osaltaan syventänyt koulutuksen antia.

Jaanalla on monipuolinen koulutustausta mm. terveydenhuollosta, joten hän tarkastelee ohjausta useasta näkökulmasta. Hänelle ohjaus on sitä, että ihminen huomioidaan kokonaisuutena. Herkällä korvalla ja silmällä aistii ohjattavan kokonaistilanteen ja lisäksi pitää uskaltaa kysyä. Kysymys ei ole uteliaisuutta vaan huolta ohjattavasta. Yksityisasiat vaikuttavat kokonaisuuteen, joten niiden hienovarainen esille tuominen voi olla tärkeä tekijä ohjaustilanteessa, toteaa Jaana.

Verkostoihin tietoinen muutos

Jaana pitää verkostotyötä erityisen tärkeänä. Omat, olemassa olevat verkostot laajenivat opintojen verkostoharjoittelujen kautta. Neuvonta- ja ohjaustyöhön tutustuminen Jyväskylän aikuisopistolla ja

Kokkolan TE-toimistossa avasi uusia näkökulmia, käytänteitä ja erilaisia työskentelytapoja. Koska Jaanan taustaorganisaatio on uudistamassa ohjauspalveluja, ovat muiden organisaatioiden ohjauksen mallit ja ohjaajien toimintatavat antaneet uutta oman organisaation ohjauksen kehittämistyöhön.

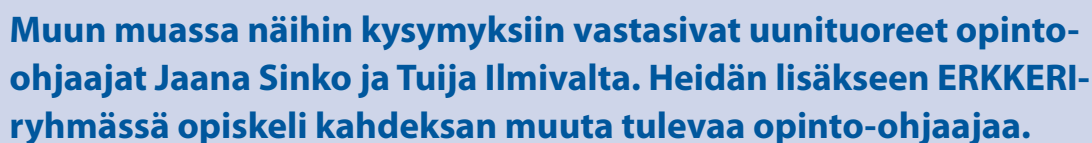
Yhteistyön syventäminen entisestään verkostoharjoittelukumppanien kesken tulee jatkumaan. Myös muut koulutuksen aikaiset yhteistyösuhteet ovat siirtyneet omaan työhön ja niitä Jaana aikoo hyödyntää jatkossa.

Syvempää ohjausosaamista

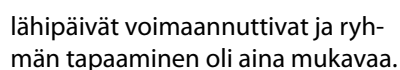
Jaanan mielestä koulutuksen parasta antia oli verkostoharjoittelu. Lisäksi pienryhmätyöskentely oli mielekästä, koska siinä toteutui asi-

oiden ja kokemusten konkreettinen jakaminen. Pienryhmän ohjaaja Riitta Virtasen ammattitaito saa Jaanalta kiitosta. Hän toimi rinnalla kulkijana eikä niinkään perinteisenä opettajana. Jaana näkee, että tämä on tulevaisuuden suuntaus opettajuudessa. Opettaja ei ole enää tietovarasto vaan ennemminkin tukee tiedon löytämisen prosessissa.

Jaanan aiemmat työtehtävät ja opinnot ovat vahvistaneet ohjauksen osaamista. Koulutuksen myötä ohjauksen laajuus, verkottuneisuus ja monimuotoisuus ovat selkiytyneet. Nyt on helpompi hahmottaa kokonaisuus ja saada kaikki palaset lokahtamaan yhteen. Aiemmin Jaanalla oli paljon pieniä palloja, joita hän yritti pitää ilmassa ja välillä joku oli maassakin. Nyt hänellä on yksi iso ohjauspallo mukanaan. Aika tulee näyttämään miten paljon tästä koulutuksesta vielä hyötyyään.

Tuija Ilmivalta on toiminut Rovaniemen AMK:ssa vastaavana opettaja-tuutorina vuodesta 2002. Ohjattavien määrä on kasvanut vuosi vuodelta. Lisäksi Tuija toimii ruotsinkielen lehtorina. Opinto-ohjaajakoulutukseen hän lähti kehittääkseen omaa ohjausosaamista ja hakemaan käytännön työkaluja arjen työhön. Avoin ja positiivinen asenne ovat auttaneet saamaan koulutuksesta irti mahdollisimman paljon.

Erilainen ohjaaja ovesta ulos

Tuija aikoo käydä koulutukseen jälkeen kokonaisuutta läpi ja poimia itselleen soveltuvia juttuja. Osa koulutuksessa käytetyistä menetelmistä on jo nyt löytänyt paikkansa Tuijan arjessa. Lisäksi kynnys ottaa yhteyttä kollegoihin muissa ammatikorkeakouluissa on muidaltunut. Tuija mainitsee myös opinto-ohjaaja koulutuksessa toimineiden koulutajien olevan tärkeä osa kasvanutta verkostoa.

Koulutus on muuttanut rautaista ammattilaista. Tuija on saanut konkreettisia työkaluja omaan työhön, mutta myös lisää varmuutta. Koulutuksen jälkeen pystyy peilaamaan käytännön kokemusta teoriaan ja teoriaa käytäntöön. Lisäksi koulutus on vahvistanut näkemystä, että ”tämä on mun juttu ja tätä haluan tehdä työkseni”.

Omaa ohjausosaamisen tutkiskeluun antoi lisäsyvyyttä kehittämistyö, jossa Tuija paneutui henkilökohtaisen ohjauskeskustelun teemaan. Lisäksi ohjausteoriat ovat valaisseet omaa työtä ja tuoneet näkökulmaa mm. erilaisten ohjattavien kohtaamiseen.

Esimerkkinä hän mainitsee ohjaus-teorioiden käsittelyn. Aiheesta ensin asiantuntija, jonka jälkeen pienryhmä suunnitteli ja toteutti teemasta yhteistoiminnallisen päivän. Myös tentti oli toiminnallinen. Aiheesta olisi saanut hyvinkin tylsän ja teoreettisen, mutta erilainen opetusmenetelmä innosti. Tuija kertoo saaneensa myös tästä koulutusosiosta paljon työkaluja omaan tvöhönsä.

Koulutukseen on sisällytynyt asiantuntijaluentoja ja oppimistehäviä. Lähipäiviä on vähän, mutta etätehtävät ovat laajoja ja niiden pohdiskelu antoi paljon. Toisaalta,

Ohjauksen merkitys

Ohjaus voi merkitä myös oman uran vaihtoa, Tuija toteaa. Rovaniemen ammattikorkeakoulussa ei ole opinto-ohjaaja-nimikkeellä toimivia henkilöitä. Koulutukseen sisältyneen verkostoharjoittelun kautta sai näkemystä opinto-ohjaajan työhön eri kouluasteilla (toinen aste, lukio, te-toimisto). Mielenkiinto on kuitenkin yhä ammatillisessa koulutuksessa ja ainakaan tässä vaiheessa hyppy lukioon tai peruskouluun ei tunnu omalta.

Koulutuksissa täysi vauhti päällä

Vuonna 2010 alkaneet koulutukset jatkuvat vuodenvaihteen yli. Viiden opintopisteen koulutuksista Voimavara- ja ratkaisusuuntautunut ohjaus jatkuu Jyväskylässä 27.1. saakka. ERKKERI 30 op Aikuisten ohjaus- ja neuvontatyö-koulutukset jatkuvat Turussa ja Jyväskylässä. Myös opinto-ohjaajiksi opiskelevien opinnot etenevät Jyväskylässä ja Hämeenlinnassa vuoden 2011 loppuun asti.

Viimeisiä viedään

Tämän hetkisen tiedon mukaan viimeiset ERKKERI-koulutukset järjestetään vuonna 2011. Ensi vuonna käynnistyvät siis vielä seuraavat koulutukset:

ERKKERI 5 op Aikuisten ohjauksen perusteet

- Porvoo (haku päättyy 17.12.2010)
- Pori (haku päättyy 11.2.2011)
- Lappeenranta (lisätietoja tulossa www.opinovi.fi/erkkeri-sivuille)

ERKKERI 30 op, Aikuisten ohjaus- ja neuvontatyö, Hämeenlinna tai Helsinki (haku päättynyt)

ERKKERI 5 sp, Handledning som arbetsverktyg och process, en fördjupning (Anmälningar senast 10.1.2011)

Lisätietoja koulutuksista löydät ERKKERIn web-sivuilta www.opinovi.fi/erkkeri. Tervetuloa hakemaan vauhtia ja oppia aikuisohjauksen arkeen!

ERKKERI on kuulolla

ERKKERISSÄ seurataan jatkuvasti erilaisia aikuisohjaukseen liittyviä ilmiöitä, tapahtumia, tutkimuksia ja kannanottoja. Esimerkiksi opetus- ja kulttuuriministeriön valmisteleva elinikäisen ohjauksen strategia valmistuu 28.2.2011. Lisäksi olemme mukana Opin ovi -verkoston toiminnassa osallistumalla seminaareihin ja tutkijatapaamisiin. Niistä saadaan arvokasta tietoa kehitystyöhön. Samalla tiedotamme projektin tuotoksista.

Jos sinulla on hyvä vinkki ohjauksen kentällä tapahtuvasta mielenkiintoisesta asiasta, niin otamme mielellään vinkkejä vastaan. Lähetä vinkki erkkeri@opinovi.fi tai anna vinkki verkkosivujen kautta www.opinovi.fi/erkkeri

Joko olet ERKKERIn kaveri Facebookissa?

Jokainen viides uusi kaveri saa omakseen ERKKERI-termosmukin. Kampanja on voimassa 31.1.2011 saakka.

ERKKERI visertää myös Twitterissä. Katso lisää ja liimaudu kylkeen www.opinovi.fi/erkkeri

Viihdy ja anna palautetta ERKKERIn web-sivuilla!

Sivuilta löydät tiedot koulutuksista ja ajankohtaisia kuulumisia. Lisäksi sivut ovat yksi paikka, jossa voit antaa palautetta. Surffaa osoitteeseen: www.opinovi.fi/erkkeri

Tarjoo tarinoita tai ilmianna hyvä ohjaaja!

ERKKERIn verkkosivuilla julkaistaan tarinoita ohjauksen maailmasta ja lukijoilta tulleita henkilökuvia. Tartu kynään, ilmianna kaveri ja ota yhteyttä erkkeri@opinovi.fi

ERKKERIn joul

ERKKERI hiljenee joulun viettoon. Viimeinen koulutusten lähijakso järjestetään Hämeenlinnassa 17.12. ja sitten hypätään vuodenvaihteen yli tammikuun 10. päivään, jolloin jatketaan Turussa. Myös projektihenkilöstö lomailee joulun aikana ja loma-ajat voit tarkastaa ERKKERin verkkosivuilta www.opinovi.fi/erkkeri. Rauhallista Joulua ja Räiskyvää Uutta Vuotta 2011!

WANTED! En härlig handledare.

På livets stig behöver vi alla ibland någon som lyssnar, förstår och kan vägleda oss till nya dörrar. Man kan till exempel förlora sitt arbete eller behöva söka nytt jobb eller yrke. Då får man säga: "Ja tack, jag vill ha handledning!" Vem skulle då inte vilja möta en härlig handledare!

En yrkeskunnig handledare ägnar sig åt Dig. Han tar i beaktande Din livssituation och Dina tidigare erfarenheter. Han förstår hurdan handledning Du som individ behöver och känner utbildningsutbudet. Han kan utnyttja expertnätverk. Framför allt ger han uppmuntran som hjälper Dig att lösa Ditt problem.

Ett av målen för ERKKERIs utbildningar är att utbilda härliga handledare. Det är nödvändigt för handledaren att granska sig själv, sitt sätt att handla och sitt sätt att möta den handledde. En handledningssituation är alltid en social handling, oberoende på om det sker via telefon, på nätet eller vid ett bord. Mångsidiga kommunikations- och samarbetsfärdigheter, skicklig spegling, kreativt tänkande och förmåga att leva sig in i andras situation behövs.

På Läroport-kliniken i Böle i november sade många regionala Läroport-projekt att det i framtiden behövs ett nytt slags handledningskompetens. Medan utbildningsrådgivnings- och karriärvägledningstjänsternas tillgänglighet via många kanaler förbättras möter handledarutbildningen nya utmaningar. ERKKERI har tagit emot utmaningen och utvecklar nya metoder att förverkliga utbildningar. Vi vill utveckla i synnerhet rådgivning och vägledning i elektroniska miljöer.

Vi erbjuder många slags handledning. Tommy Tabermann och Jussi T. Koski skriver om temat på ett mycket träffande sätt (Tabermann & Koski 2007, 122):

Gemenskapen vägleder. Läraren vägleder. Chefen vägleder. Prästen vägleder. Svärmodern vägleder. Experten vägleder. Läkaren vägleder. Handledaren vägleder. Kompisen vägleder.

Ovännerna vägleder. Reklamen vägleder. Modet vägleder. Medierna vägleder. Gruppen vägleder.

De andra vägleder. Någon annan vägleder.

Om jag låter vägleda.

Om jag inte vägleder.

Inget större slöseri än en människa som inte längre vägleder sitt liv, alltigenom socialiserad anpassningsbar och eftergiven other-directed personality.

En lyckad handledning ger en känsla av hopp, en känsla av att man klarar sig. Den handledde får ny kraft, hans självkänsla förstärks och allt får betydelse. Med handledarens stöd kan han i sin vardag börja bygga sin framtid.

Jag önskar er alla ett Gott Nytt År 2011!!!

Auli Ryhänen

projektchef

ERKKERI

Jyväskylän yrkeshögskola,

Yrkespedagogiska lärarhögskolan

ERKKERI i Indien

Fr. Brian Moras sdb (Don Bosco Youth Services, Mumbai), lektor Riitta Virtanen (JAMK) och projektchef Auli Ryhänen (JAMK) smakar på kokosmjölk.

Öst mötte väst den 8-10 oktober 2010, då IAEVG:s internationella handledningskonferens sattes igång i Bangalore, Indien. Yrkespedagogiska lärarhögskolan i Jyväskylä representerades av lärarutbildningschefen Jukka Lerkkanen, ERKKERI-utbildaren Riitta Virtanen och projektchefen Auli Ryhänen.

Temat för konferensen var "Career...A Celebration of Life". Våra experter gav två presentationer i verkstäder. Jukka Lerkkanens presentation handlade om faktorer som stör utbildnings- och karriärval. Riitta Virtanen och Auli Ryhänen för sin del berättade om innovativa modeller som vi i ERKKERI har utvecklat.

Under konferensen skapades det nya kontakter till bl.a. Indien, Kanada, Danmark och England. Den mest intressanta erfarenheten var en åktur med en trehjulig motorriksa i Bangalores vilda trafik. Se ett videoklipp på ERKKERIs blogg www.opinovi.fi/erkkeri. Ytterligare information om konferensen www.jivacareer.org

**Nyt on aika suunnata kohti
uuden vuoden unelmia.
Hyvää uutta vuotta 2011 kaikille!**

**Nu är det dags att rikta blicken
mot det nya årets drömmar.
Gott nytt år 2011 till alla!**

**ERKKERI-tiimi
ERKKERI-team**